7/19018

T.C.
Çevre ve Orman Bakanlığı

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği – Bilgi Edinme Birimi

Sayı : B.18.0.BHİ.0.00.00/610.01-1582
Konu : Sayın Canan ARITMAN'ın
Yazılı Soru Önergesi

26./12/2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 29/11/2006 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-27373/62904 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Canan ARITMAN'ın, sera gazları salımına ve sel felaketlerine ilişkin, 7/19018 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Osman PEPE
Bakan

EK:
Cevabi yazı (3 sayfa)

DAĞITIM

Gereği :
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

Bilgi :
Başbakanlık

Söğütözü Caddesi No:14/E Kat:1 06560 Beştepe / ANKARA
Ayrıntılı bilgi için irtibat: Hüseyin AYTAÇ / Şube Müdürü. Telefon: (312) 207 67 52 Faks : (312) 207 67 88
e-posta : h.aytac@cevreorman.gov.tr Web : http://www.cevreorman.gov.tr

7/19018

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN CANAN ARITMAN'IN 7/19018 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI'NIN CEVABI

1. Bilindiği üzere ülkemizin 24 Mayıs 2004 tarihinde taraf olduğu Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi kapsamındaki yükümlülüklerinden biri, sera gazı emisyon envanterinin hazırlanması ve her yıl düzenli olarak ilgili Sekretaryaya gönderilmesidir. Bu çerçevede ülkemizin, 1990-2004 yılları arası sera gazı emisyon envanter değerleri Türkiye İstatistik Kurumunca hesaplanmış ve Bakanlığımız aracılığı ile Sekreteryaya sunulmuştur.

Ülkemiz, Sözleşmede yer alan Ek-I ülkeleri arasında sera gazı emisyonları artış trendi en yüksek değere sahip olmakla birlikte, Ülkelerin 2003 yılı kişi başına düşen toplam CO2 emisyonları karşılaştırıldığında (CO_2 eşdeğer olarak); OECD üye ülkeleri ortalaması 11,1 ton, dünya ortalaması 4,0 ton, Avrupa Birliği (AB) 25 ve AB15 ülkeleri ortalaması 9,0 ton iken Türkiye ortalaması 3,3 ton'dur. Bu verilerden de anlaşılacağı üzere Ülkemiz; AB 15, AB 25 ve OECD ülkeleri ortalamalarının oldukça altındadır. Ayrıca Dünya genelindeki ülkelerin 2003 yılı toplam sera gazı emisyon değerlerinin karşılaştırılmasında ise ülkemiz açısından bu değer %1'in altında bulunmaktadır. Sanayileşme ve ekonomik büyüme ile birlikte ülkemizin artan enerji ihtiyacına paralel olarak sera gazı emisyonlarında da paralel bir artışın olacağı öngörülmektedir.

2. Türkiye, yapılan girişimler sonucunda; 2001 yılında Marakeş'te gerçekleştirilen 7. Taraflar Konferansında (COP7) "*Sözleşmenin Ek-I listesinde yer alan diğer taraflardan farklı bir konumda olan Türkiye'nin özel koşulları tanınarak ortak fakat farklı sorumluluk çerçevesinde, isminin EK-I'de kalarak EK-II'den silinmesi*" yönünde alınan karardan sonra 24 Mayıs 2004 tarihinde Sözleşmeye taraf olmuştur.

Bu çerçevede, ülkemiz iklim değişikliği politikalarında sözleşmenin temel ilkeleri olan; "iklim sisteminin eşitlik temelinde, ortak fakat farklı sorumluluk alanına uygun olarak korunması, iklim değişikliğinden etkilenecek olan gelişme yolundaki ülkelerin ihtiyaç ve özel koşullarının dikkate alınması, iklim değişikliğinin önlenmesi için alınacak tedbirlerin etkin ve en az maliyetle yapılması, sürdürülebilir kalkınmanın desteklenmesi ve alınacak politika ve önlemlerin ulusal kalkınma programlarına entegre edilmesi" hususlarına büyük önem vermektedir.

Türkiye'nin iklim değişikliği alanında belirleyeceği politikaları, alacağı önlemleri ve yapacağı çalışmaların belirlenmesi amacıyla, Bakanlığımız Başkanlığında; Dışişleri Bakanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Devlet Planlama Müsteşarlığı ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin üst düzey temsilcilerinin yer aldığı İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu (İDKK) oluşturulmuştur.

7/19018

Sözleşme kapsamında, ülkemizin İklim Değişikliği Ulusal Bildirim olarak adlandırılan Raporu hazırlaması ve Sekretaryaya yaklaşık iki yılda bir sunma zorunluluğu bulunmaktadır. Bu çerçevede, Bakanlığımız girişimleri sonucunda I.Ulusal Bildirimin hazırlanması amacıyla GEF (Küresel Çevre Fonu) tarafından finansal destek sağlanmıştır. GEF'in finansal açıdan icracı kurumlarından biri olan Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve Bakanlığımızın koordinasyonunda, IDKK kapsamındaki Bakanlıklar ve kuruluşların altında sekiz adet çalışma grubu oluşturulmuş ve ülkemizin yol haritasını belirleyecek olan İklim Değişikliği I. Ulusal Bildirim hazırlanmıştır. Söz konusu Bildirim, İklim Değişikliliği Koordinasyon Kurulu (İDKK) tarafından onaylanarak, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekreteryasına gönderilmesi uygun görülmüştür. Ülkemiz İklim Değişikliği 1.Ulusal Bildirimini Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Sekretaryasına 2006 yılı sonuna kadar göndermeyi hedeflemektedir.

I. Ulusal Bildirim kapsamında belirlenen öncelikli politikalar; temiz enerji kaynaklarından azami derecede yararlanmak için güneş, rüzgar ve jeotermal enerji kaynaklarının kullanım kapasitelerini arttırma ve hidrolik enerjinin daha büyük oranlarda kullanımını sağlayacak projeleri hayata geçirme, biyokütle kaynaklarını geliştirerek enerji temininde kaynak çeşitliliğini sağlama, CO_2 yakalama ve depolama, yeni teknolojiler ve ormanlaştırma ile enerji verimliliği konularına önem vererek hem sera gazı emisyonlarını azaltmak hem de küresel iklim güvenliğine katkı sağlanmasını amaçlamaktadır.

Bu çerçevede; Bakanlığımız Araştırma ve Geliştirme (Ar-Ge) çalışmaları kapsamında yürütülen ve yürütülecek olan bilimsel ve uygulamaya yönelik projeler içinde ilgili kurumlarla ortak projeler hazırlanarak TÜBİTAK'a sunulmuştur.

Ayrıca, 13 Mayıs 2006 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 5491sayılı Çevre Kanunu, enerji ve endüstriyel sektörlerdeki emisyon kontrolü için daha sıkı tedbirler alınmasını öngörmektedir. Aynı zamanda; iklim değişikliği araştırmalarına, geliştirilmesine ve çevresel eğitim çalışmalarına öncelik vermektedir.

3. Çevre kirliliğinin önlenmesi konusunda, Hükümetimizce bir dizi mevzuat düzenlemesi yapılarak süratle hayata geçirilmektedir.

Başta Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, Hayvanları Koruma Kanunu, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu, Çevre Kanununda değişiklik yapan 26.04.2006 Tarih ve 5491 Sayılı Kanun, Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun olmak üzere bunların uygulama yönetmelikleri ve AB müktesebatına uyum direktiflerine paralel olarak yayımlanan ve sayıları 20 yi bulan yönetmeliklerle her türlü çevresel kirlilik ve problemle mücadele etmek üzere çalışmalarımız devam etmektedir.

İktidara geldiğimizde sadece 15 ilde düzenli çöp deponi alanı vardı. Biz sadece bu dönemde 10 Birlik içinde 150 belediyenin oluşturduğu 10 tane Katı atık entegre bertaraf tesisini işletmeye almak üzereyiz. Diğer illerde de düzenli depolama alanlarına ilişkin teknik ve idari çalışmalar kesintisiz olarak devam etmektedir.

Hava kalitesi konusunda geçtiğimiz yıl 36 ilde işletmeye alınan tam otomatik ölçüm istasyonlarına ilaveten; kalan diğer illerin tamamı önümüzdeki ay içinde işletmeye alınacaktır. Isınmadan, endüstriden ve ulaşımdan kaynaklanan hava kirliliğinin önlenmesi konusunda da bir dizi önlem geliştirilmiştir. Arıtma tesislerine ilişkin çalışmalar Bakanlığımız iş programı çerçevesinde yürütülmektedir.

4. Bakanlığımız orman rejimine giren alanlarda toprak erozyonu ve sellerin oluşumunu önlemek amacı ile ağaçlandırma ve erozyon kontrolu tedbirlerini almakla görevlidir.

Bu kapsamda ülkemizde bugüne kadar Tokat Sel Deresi, Boyabat Toprak Muhafaza, Çakıtçayı Erozyon Kontrolu, Şiroçayı Erozyon Kontrolu, Doğu Anadolu Su Havzaları Rehabilitasyon Projesi, Senirkent Sel Projesi, İzmir Laka Deresi Projesi gibi çok önemli Toprak Muhafaza projeleri gerçekleştirilmiştir.

Bugün erozyon kontrolu tedbirleri, görev alanımız içinde yer alan orman alanları çerçevesinde ülkemizin her tarafına yaygınlaştırılmış bulunmaktadır.

Bakanlığımız tarafından 2003 yılında 42.042 ha, 2004 yılında 37.573 ha., 2005 yılında 44.108 ha. erozyon kontrolu faaliyeti gerçekleştirilmiştir. 2006 yılı programı ise 62.000 ha. olup, yıl sonu itibari ile tamamı gerçekleştirilecektir. Başlangıçtan bugüne kadar toplam 656.000 ha. toprak koruma amaçlı, erozyon kontrolu faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

5. Çevre ve Orman Bakanlıklarının birleştirilmesi ile oluşan personel ve ekipman gücü sonucunda il müdürlüklerimiz güçlendirilmiş; yapılan mevzuat düzenlemelerinin hayata geçirilmesinde etkin ve verimli bir çalışma dönemine girilmiştir. İllerimizden yerel yönetimlerden ve vatandaşlarımızdan da şu ana kadar olumsuz bir değerlendirme gelmemiştir. Bu düzenleme geçtiğimiz yıl AB ilerleme raporuna da olumlu olarak yansımıştır. Dolayısıyla her iki bakanlığın birleştirilmesinden pişmanlık duyulması söz konusu değildir